

CIKORIE ER EGNET MEN ENDNU FOR DYRT TIL SVIN

28. august 2015 af: Kai Grevsen og Bent B. Jensen, Institut for Fødevarer og institut for Husdyrvidenskab, AU Årsløv

Tørret cikorierod kan reducere ornelugten hos hangrise og mindske generne ved parasitter, men dansk dyrket cikorie er i øjeblikket for dyrt for de økologiske svineproducenter. Det viser beregninger i forbindelse med dyrkningsforsøg.

Selv om det således ikke er relevant at dyrke cikorie til svin i øjeblikket, kan det imidlertid blive aktuelt, hvis kastration forbydes, og forsøgene har skaffet nyttig viden om økologisk cikoriedyrkning under danske forhold.

Dyrkes som sukkerroer

Cikorie kan dyrkes næsten som sukkerroer, men planten er noget mindre og roden lidt slankere og længere. I vores forsøg testede vi sorterne 'Orchies', 'Maurane' og 'Melci' indkøbt fra Frankrig og Belgien via den danske forhandler Dancikorie Aps. De gav alle et godt udbytte med højt inulinindhold, og man regner med, at det er effekten af inulin (fruktan - dvs. langkædede fruktosemolekyler) i cikorie, der påvirker den mikrobielle omsætning i grisenes fordøjelsessystem, så produktionen af skatol reduceres.

Vi brugte økologiske, pillerede frø og såede med præcisionssåmaskine med den rækkeafstand på 50 cm og 12-14 cm mellem frø i rækken til blivende bestand. En plantebestand på 150-160.000 planter pr. ha ser ud til at være optimal.

Harvning eller strigling før såning er nødvendigt, og der er tid til det, idet cikorie ikke bør sås før ca. 1. maj. For tidlig såning med kulde vil give stokløbere. Afgrøden holdes ren med radrensning og håndhakning. Har man gjort et godt forarbejde, kan lugning undgås, og det er at foretrække, fordi lugning fordyrer produktionen uforholdsmæssigt meget.

Cikorie gødes med ca. 120 kg N i form af gylle, hønsemøg eller anden økologisk gødning, og der skal være ca. 30 kg P og ca. 150 kg K/ha. Patentkali kan anvendes som supplerende K. Vi havde ikke problemer med sygdomme eller skadedyr i vores afgrøder, men knoldbægersvamp og nematoder kan være et problem.

Op til 11 kr. pr. kg

Cikorien i forsøgene blev høstet på tre forskellige udviklingstrin og analyseret for tørstof, sukker og inulin. Udbyttet var 40-50 ton rod pr. hektar afhængig af sort og høsttid. De friske cikorierøer indeholder ca. 25 pct. tørstof, og der udgør inulin ca. 63 pct. Sen høst giver lidt lavere indhold af inulin, men til gengæld lidt højere udbytte. Fruktoseindholdet er i gennemsnit 4,6 pct. og sukrose 3,6 pct. af tørstof. Cikorien aftoppes inden optagning, og udbyttet i top er ca. 20 ton pr. hektar. Toppen kan evt. anvendes til foder, men skal da høstes før bladene begynder at visne.

Økonomiberegninger i forbindelse med forsøget viste, at prisen på tørrede cikorierøer til fodring i gennemsnit var ca. 8,50 kr. pr. kilo, når man indregner udgifter til rensning, vask, snitning, tørring, formaling, opsækning og transport. Ved 20 pct. avance til producenten ender prisen på 10 - 11 kr. pr. kg. Det er i følge VidenCenter for Svineproduktion alt for højt i betragtning af, at man kun får styr på skatol og ikke androstenon ved fodringen med cikorie. Imidlertid har cikorie andre gavnlige virkninger f.eks. på parasitter, og hvis kastration bliver forbudt, kan der være en fremtid for cikorie som markafgrøde i Danmark.

Dyrkningsforsøgene, gennemført ved Institut for Fødevarer ved Aarhus Universitet i Årsløv, var en del af forskningsprojektet NOCAST, der indgår i forsknings- og udviklingsprogrammet Organic RDD. Det koordineres af ICROFS og finansieres af GUDP.

VIDEN & FORSKNING

Cikorie er egnet men endnu for dyrt til svin
Økologiske metoder giver god velfærd for hangrise
Lægger vægt på høj mælkeydelse som avlsmål
Flygtige stoffer afslører skader på æbler
Bioraffinering af grønafrøder
Økologiske køer skal gøres endnu sundere
Pereddikesyre er trumfkort for økologiske dambrug

Viden & Forskning - læs mere

[Tilbage til Viden & Forskning >>](#)
[Tilbage til oversigten over klummer >>](#)